

46. 358

KÖNYVTÁRI
híradó

1960 március

K Ö N Y V T Á R I H I R A D Ó
A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KÖZLÖNYVE

Megjelenik havonta
IV. évfolyam 3. szám. 1960. március.

FÉNYT HOZÓ TAVASZ

A Gellérthegyén és a Városmajorban ilyenkor már rügyet bontanak a fák; némelyek már virágban is állnak. A föld nedvei és áramai sürgetik, serkentik az ujulást, fagyok, havasesők, nyirkos ködjárások után. Ilyen sürgető - serkentő ujulás kezdődött 15 évvel ezelőtt az ország életében is, csontdermesztő telek után... És ahogy a föld nedvei, áramai, törvényszerűen a mélyből hozzák az ujulást: a rügyet, virágot, gyümölcsöt, Magyarország felszabadulással kezdődő ujulása is a társadalom mélyéből, a multban elnyomott nép erejéből hozott és hoz az egész nemzet számára minden eddiginél virágzóbb termést.

Könyvtárosok vagyunk; a kultura hirnökeinek, a lélek mérnökeinek szavait továbbitjuk. S hogy a felszabadulás a szó legigazibb értelmében bekövetkezett, és ez a folyamat ma sem ért véget, ezt bizonyítja nem utolsó sorban az is: rövid 15 esztendő alatt olyan emberek tizezreinek, százezreinek kezébe került könyv, akik azelőtt nem érezhették az irodalom ízét, életszépítő erejét. A nép felemelkedését segíteni, az élet minden területén igazi hivatás, de különösen az a kultura vártáin, a tudomány, a szépirodalom legjobb alkotásainak közvetítésével. Ha ma, szabad életünk közeledő 15. születése napján arra gondolunk, hogy felszabadulás előtti elődünknek, a Fővárosi Nyilvános Könyvtárnak főleg csak Budapest belterületein és nem a munkáslakta részeken voltak fiókjai, ha az olvasók és a kölcsönzött kötetek számának gyarapodását vesszük szemügyre, akkor mérhetjük le igazában, hogy a felszabadulással milyen erővel tört felszínre a munkások, parasztok, dolgozó kisemberek és a multban leszorított értelmiségiek tudásszomja.

Mindennél ékeesebben bizonyítják ezt a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kerületi hálózatának fejlődési adatai. 1938-ban

mindössze csak 13 könyvtár működött, ma, ennek több mint háromszorosa: 42. A háboru előtti utolsó békeévben, a könyvtárlomány 238.687 kötet volt, ma négyszeresére nőtt ez a szám: 965.254 - 1938-ban 19.624 volt a beiratkozott olvasók száma, 1959-re ez már több mint hatszorosára növekedett. Olvasóink száma a múlt évben 128.696 volt. Míg 1938-ban elődünk 1,010.539 kötetet kölcsönzött, 1959-ben 4,372.352 kötetet adtunk olvasóinknak.

Kulturforradalom? De még milyen mélyreható, ha arra gondolunk: a felnőtt olvasók legnagyobb csoportját a kerületi könyvtárakban a munkásolvasók képviselik, 27 százalékkal. És milyen ragyogó távlat: sokoldalú, művelt, az ország gazdasági és szellemi javait megsokszorozó ifju nemzedék! Ez korántsem vágyálom, hanem könyvtárainkból is kiinduló nagyszerű szellemi folyamat; hiszen 1938-hoz képest az ifjusági olvasóink száma csaknem hétszorosára, a kölcsönzött ifjusági könyvek száma pedig több mint négyszeresére emelkedett.

"Szívünk míg vágyat érlel, nem kartoték adat" - vallotta a költő. Ezek az adatok a magyar nép kulturális felemelkedésének, egyre kiterjedélyesedőbb felszabadulásának számai, nem porosodó kartotékok számára készültek, hanem tanuságául annak, hogy az ország életében is tavasz van. Olyan tavasz, mely az idő mulásával még több fényt, örömet és kulturált teljes életet érlel.

Vasvári István.

MEGINDULT A KISZ SEGITŐ MOZGALOM.

A KISz fiatalok komoly, szép feladatot tűztek maguk elé, mikor megalakították a "segítő-brigádöt". Brigádunk munkája abban áll, hogy betegség esetén felkeressük azokat a kollegáinkat, akik egyedül, család nélkül élnek, vagy napközben magukra vannak utalva. Ilyenkor egy recept kiváltása, a szükséges tej, kenyér bevásárlása, vagy tea elkészítése is gondot okoz. Előfordul, hogy egy családban beteg a feleség, s a férjnek a gyerekért kellene mennie az óvodába, vagy halaszthatatlan ügyet elintézni, s így a beteg egyedül marad. Olyan eset is lehetséges, hogy mindketten betegek. Ilyenkor tud segíteni a KISz brigád. Kérjük a szakszervezeti bizalmiakat, hogy ahol szükség van ránk, már a betegség első napjaiban értesítsenek bennünket. Kollegáinkat kérjük, ha segítségre van szükségük, keressék fel a KISz szervezetet, a KISz brigádöt.

Felelősök: Szederkényi Olga, Központ, Hazai Imréné /Szalay Ágnes/ 34-es fiók.

Brigádtagok: Csép Attiláné 13-as fiók, Kátai Éva 31-es fiók, Salek Ferencné 12-es fiók, Tóth Jánosné 12-es fiók, Tamás Éva 11-es fiók.

KÖNYVTÁRÜGYBEN ÖT ORSZÁGON ÁT...

A zsufolásig megtelt Széchenyi Könyvtár dísztermében két könyvtáros és két építész számolt be nagyon érdekes és nagyon tanulságos külföldi tanulmányutjáról. Öt országban - Szovjetunióban, Lengyelországban, Svájcban, Német Szöv. Köztársaságban és Ausztriában - tanulmányozták a könyvtárak technikai berendezését, építészeti megoldásait, hogy tapasztalataik legjavát beleépítsék a létesítendő Nemzeti Könyvtárba. Mind a négyüket közös probléma izgatta; miképpen lehet Közép-Európa legnagyobb arányú könyvtárépítkezését úgy megoldani, hogy egy megadott épület kötöttségei ellenére, modern, korszerű és a célnak leginkább megfelelő legyen. Amit Hidas építész úgy fogalmazott meg, hogy "fejlett technológiával rendelkezzen és az olvasó maximális mértékben való kiszolgálását niánytalanul ellássa." Így történt, hogy az építész kicsit könyvtárossá vált, s a könyvtáros pedig az építész szemével értékelte a látottakat.

A nagyarányú terv úgy a szocialista, mint a kapitalista könyvtárosok őszinte csodálatát keltette fel. A 150 millió forintos költségvetés hallatára elhangzott a kérdés nyugaton: "a magyar népköztársaság ennyit áldoz egy könyvtárépítkezésre?" Igen. A küldöttséget ennek az igennek a nimbusza kísérte végig tanulmányutján. Mindenütt szívélyes segítőkészséggel fogadta őket. Öt ország könyvtárosai, köztük a szakmában ismertek, mint pl. a sok hálával emlegetett Pascsenko elvtárs Moszkvában, és ismeretlenek egyaránt, baráti megértéssel siettek bemutatni könyvtáraik új technikai vagy építészeti megoldásait, amit a gyakorlat igazolt vagy továbbfejlesztésre, módosításra szánt.

Megtudtuk, hogy európaszerte új könyvtárépítkezésekre készülnek. Igaz, hogy a szocialista országokban és különösen a Szovjetunióban nagyobb a könyvtárak látogatottsága, mint nyugaton, mégis ott is a könyvtárak vonzóereje egyre növekszik. Eppen ezért egyfelől a lázas érdeklődésnek a kielégítésére, másfelől a vonzerő mesterséges támogatása miatt új megoldások születtek a könyvtár technológiájában. Szabadpolc-rendszer, szakosított olvasók, tömör raktározás, gépesítés, mint pl. kompaktusz, transzportőr, csőposta, világítási megoldások: fénycsövek, mennyezet és asztali világítás, valamint a kettő kombinációja, az 5 percre leszorított kiszolgálási idő, mind azt a jóérzést keltő szándékot követik, hogy a könyv az ember örökhöz barátja, tanítója mind gyorsabban kerüljön óhajtott céljához és tanulmányozása mind vonzóbb, kellemesebb körülmények között történjen.

Oldalakat lehetne írni, erről az új gondolatokra serkentő, könyvtáros számára nagyon is szívet melegítő előadásról. De bizzuk ezt a küldöttség tagjaira: Hámosi Béla, dr. Fajkossy György OSzK főosztályvezetőkre és Havassy Pál és Hidasi Lajos építészekre, akik jelentéseikben dokumentumot állítanak majd egy nemzet kulturális igényeinek és áldozatvállalásának és minden ember örök vágyának: a békében való művelődés lehetőségének.

Balázs Emmi

SZEMÉLYI HIREK

Új munkatársakat kaptunk, Pólya Imrénét és Vasvári Istvánt. Mindketten központunkba lettek beosztva.

X

Takács Józsefnét központunkból áthelyezték a 27. sz. ker. könyvtárba.

X

Roik Gyulánét a 38.sz. ker. könyvtárból a központba helyezték.

X

Nagy Tamásné betegeskedett, de már egészséges és dolgozik.

X

Kerületi könyvtárunknak, egy évtizede munkatársát Nagy Istvánnét hosszú betegség után elragadta a halál.

Munkáscsaládból származott, 12 éves kora óta dolgozott, mint mosodai alkalmazott. Az üzemén belüli bérharcban való kimagasló szerepe miatt Horthy rendőrsége bántalmazta és őrizetben tartotta. Nehéz körülmények között nevelt fel négy gyermeket, kik valamennyien hasznos tagjai társadalmunknak. A felszabadulás után, mint párttag derekansan kivette a részét az építőmunkából. 1945. óta egészségőr, elsősegélynyújtó, légő-parancsnok, tanácsai összekötő, tömbbizalmi dolgozott. A gashalmi fiók megnyitása, 1951 óta a Szabó Ervin Könyvtár dolgozója. Optimizmusa, jóindulata, segítőkészsége népszerűvé tették a kerület lakói között. Értelmessége, jó memóriája munkakörét meghaladó feladatok elvégzésére is képessé tették. Négy gyermekének szerető, okos édesanyja, férjének megértő élettársa, igaz, tiszta ember volt. Katikánk, emlékezetünk megőriz, munkád nyomai megmaradnak a XVI.kerületben, ahol életed javarészét töltötted.

K.L.

ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉGEK.

M á r c i u s

<u>Pilisszentkereszt /SZOT/</u>			
dolgozó és házastársa	20 Ft.	márc. 21-29	
gyermek	10 "		
<u>SZOT beutalás /egyéni/</u>	14 "	márc.24-ápr.6	
<u>Királyrét /Főv.Tanács/</u>			
dolgozó és házastársa	30 "	márc. 1-14	
gyermek	30 "	márc.15-28	

Á p r i l i s

<u>SzOT /egyéni/</u>	14 Ft	ápr. 6-20	
		ápr. 21-máj.3.	
<u>Pilisszentkereszt</u>			
dolgozó és házastársa	20 "	márc.30-ápr.12	
gyermek	10 "	ápr. 13-26	
<u>Királyrét /Főv.Tanács/</u>			
dolgozó és házastársa	30 "	márc. 29-ápr.11	
gyermek	30 "	ápr.12-ápr.25	
<u>Miskolc-Tapolca /Pénzügym./</u>			
dolgozó és házastársa	32 "	márc.31-ápr.13	
gyermek		ápr. 14-27	

M á j u s

<u>Békásmegyer /Főv.Tanács/</u>			
dolgozó	16 Ft	máj.6 -18	
házastárs	32 "	máj.19-jun.1.	
14 éven aluli gyermek	10 "		
<u>SZOT beutalás /egyéni/</u>			
dolgozó	14 Ft	máj. 5-18	
		máj. 19-jun.1	
<u>Visegrád /Főv.Tanács/</u>			
dolgozó	16 "	máj. 5-18	
házastársa	32 "	máj.19-jun.1.	
14 éven aluli gyermek	10 "		
<u>Pilisszentkereszt /SZOT/</u>			
dolgozó és házastársa	20 Ft	ápr. 27-máj.10	
gyermek	10 "	máj. 10-23	
<u>Királyrét /Főv.Tanács/</u>			
dolgozó és házastársa	30 Ft	ápr.26-máj.9	
gyermek	30 "	máj.10-máj.23	
		máj.24-jun.6	
<u>Szigliget /Főv.Tanács/</u>			
dolgozó és házastársa	32 Ft	ápr.26-máj.9	
gyermek	10 "	máj.10-máj.23	
		máj.24-jun.6	

<u>Sopron /Műv.Min./</u>	dolgozó és házasátarsa rokon, gyermek	32 Ft.	máj.5-18 máj.18-jun.1
<u>Miskolc-Tapolca /Pénzügy./</u>	dolgozó és házasátarsa rokon és gyermek	32 "	ápr.28-máj.11 máj.12-25
<u>Harkány-fürdő /SZÖVOSZ/</u>	dolgozó és házasátarsa rokon és gyermek	32 "	máj.6-16 máj.17-jun.2
<u>Hajduszoboszló SZÖVOSZ/</u>	rokon és gyermek dolgozó és házasátarsa	32 "	máj.18-30 máj.18-30

J u n i u s

<u>SZOT beutalás /egyéni/</u>	dolgozó	14 Ft	jun.2-15 jun. 16-29
<u>Békésmegyer /Főv.Tanács/</u>	dolgozó	16 "	jun.2-15
	házasátarsa	32 "	jun. 16-29
	gyermek 14 éves korig	10 "	
<u>Visegrád /Főv.Tanács/</u>	dolgozó	16 Ft	jun. 2-15
	házasátarsa	32 "	jun.16-29
	gyermek 14 éves korig	10 "	
<u>Pilisszentkereszt /SZOT/</u>	dolgozó és házasátarsa	20 "	máj.24-jun.7
	gyermek	10 "	jun.8-21 jun.22-jul.4
<u>Királyrét /Főv.Tanács/</u>	dolgozó és házasátarsa	30 "	jun.7-20
	gyermek	30 "	jun.21-jul.4
<u>Révfülpö /Tervhiv./</u>	dolgozó és házasátarsa rokon és gyermek	32 "	jun. 9-22
<u>Balatonlelle /Műv.Min./</u>	dolgozó és házasátarsa rokon és gyermek	32 "	máj. 31-jun.13 jun. 14-27
<u>Balatonlelle /Hazafias Népfront/</u>	dolgozó és házasátarsa rokon és gyermek	32 Ft	jun.14-28
<u>Mátraszentlászló /Szerelő-szig.v./</u>	dolgozó és házasátarsa kb.	43 Ft	jun.7-20 jun.21-jul.4
<u>Szigliget /Főv.Tanács/</u>	dolgozó és házasátarsa gyermek	32 " 10 "	jun.7-20

J u l i u s

<u>SZOT</u> beutalás /egyéni/ dolgozó	14 Ft	jun.30-jul.13 jul.14-jul.27
<u>SZOT</u> gyermeküdültetés 7-14 évesek /Balaton/	6 "	?
<u>Visegrád</u> /Főv.Tanács/ dolgozó	16 "	jun.30-jul.13
házas társ	32 "	jul.17-27
gyermek	10 "	
<u>Békásmegyer</u> /Főv.Tanács/ dolgozó	16 "	jun.30-jul.13
házas társ	32 "	jul.14-27
gyermek	10 "	
<u>Mátraszentlászló</u> /Szer.szigetelő váll./ Csak 5 ágyas szobába dolgozó, házas társ, ro- kon, gyermek	43 Ft	kedden kezdődő turnusokba.
<u>Királyrét</u> /Főv.Tanács/ dolgozó, házas társ, gyermek	30 "	jul.5-18 jul.19-aug.1.

A u g u s t u s

<u>SZOT</u> beutalás /egyéni/ dolgozó	14 Ft	jul.28-aug.10 aug. 11-24
<u>SZOT</u> gyermeküdültetés 7-14 évesek/Balaton/	6 "	?
<u>Békásmegyer</u> /Főv.Tanács/ dolgozó	16 "	jul.28-aug.10
házas társ	32 "	aug.11-aug.24
gyermek	10 "	
? <u>Visegrád</u> /Főv.Tanács/ dolgozó	16 "	jul.28-aug.10
házas társ	32 "	aug.11.-aug.24
gyermek	10 "	
/?/ <u>Pilisszentkereszt</u> /SZOT/ dolgozó és házas társ gyermek	20 " 10 "	szerdán kezdődő turnusok
<u>Balatonlille</u> /Műv.Min./ dolgozó és házas társ rokon és gyermek	32 Ft	aug.23-szept.5.
<u>Királyrét</u> /Főv.Tanács/ dolgozó és házas társ és gyermek	30 Ft	aug. 2-15 aug. 16-29

<u>Palatonlelle /Haz.Népfr./</u> dolgozó és házastársa rokon és gyermek	32 Ft	aug.23-szept.5
<u>Kátracsanak /Szerelő, szig. Váll./</u> dolgozó és házastársa rokon és gyermek	43 Ft	Kedden kezdődő turnusok

S z e p t e m b e r

<u>ZOT beutalás /Egyéni/</u> dolgozó	14 Ft	aug.28-szept.7. szept.8-szept.21
<u>Béka meyer /Főv. Tanács/</u> dolgozó	16 "	aug.25-szept.7
házastárs	32 "	szept.8-21
gyermek	10 "	szept.22-okt.5
<u>Isaszék /Főv. Tanács/</u> dolgozó	16 "	
házastárs	32 "	aug.25-szept.7
gyermek	10 "	szept.8-21
<u>Szigliget /Főv. Tanács/</u> dolgozó és házastársa	32 "	szept.13-26
gyermek	10 "	szept.27-okt.10
<u>Királyrét /Főv. Tanács/</u> dolgozó és házastársa	30 "	aug.30-szept.12
gyermek	30 "	szept.13-26 szept.27-okt.10
<u>Révfülpö /Tervhiv./</u> dolgozó és házastársa	32 "	szept.1-14
rokon és gyermek		szept.15-28
<u>Hajdusoboszló /Szövetség/</u> dolgozó és házastársa	32 "	szept. második fele
rokon és gyermek		
<u>Harkányfürdő /Szövetség/</u> dolgozó és házastársa	32 "	szept. 9-22
rokon és gyermek		szept. 23-okt.6
<u>Sopron /Műv. Min./</u> dolgozó és házastársa	32 "	szeptember má- sodik fele
rokon és gyermek		
<u>Pilisszentkereszt /SZOT/</u> dolgozó és házastársa	20 "	szerdán kezdődő
gyermek	10 "	turnus

A JELENTKEZÉST kérjük a b i z a l m i h o z legkésőbb április 1-ig eljuttatni - lehetőleg nagynemzetközi cédulán -. A bizalmiakat kérjük, hogy az összegyűjtött cédulákat p o s t á n küldjék be SZASZ KÁROLYNÉ-hoz a bibliográfiail osztályra. Kérjük, hogy a jelentkezési terminust mindenki saját érdekében tartsa be. A kérelmeket a Szakszervezeti Bizottság megtárgyalja. A Fővárosi Tanács április 15-ike után nem fogad el jelentkezést. A Fővárosi Tanács különböző üdülőibe jelentkezők lakcímüket is adják meg, és házastársuk nevét, gyermekeik nevét és életkorát, lakásuk telefonszámát. Es természetesen az üdülés időpontját és helyét. - A Fővárosi Tanács üdülőiben rokonok és ismerősök is kaphatnak helyet, de felemelt áron, 40-50 Ft-ért.

Nyugdíjasok részére szeptemberben lesz egy 14 Ft-os turnus Visegrádon. Nyugdíjasok jelentkezhetnek ezen kívül Píllisszentkeresztre és az idegen intézmények önköltséges helyeire. /Sopron, Miskolc-Tapolca, Balatonlelle, Révfülöp, Mátraszentlászló és Harkány-fürdő./

A jelentkezés a beutalást még nem biztosítja, különösen a nyári hónapokra. Pl. a Fővárosi Tanács körlevele kimondja: "A tanács üdültetési csoportja a rendelkezésre álló férőhelyekre tekintettel jogosult a beutalást kérő dolgozók számára a beutalási javaslattól eltérő más üdülőt és más időpontot is kijelölni." Pl. SZOT beutalás havonta k e t t ő j u t a könyvtárnak, Királyréten havonta e g y család szokott beutalást kapni.

A píllisszentkereszti és az önköltséges beutalások egy-egy hétre is kérhetők.

Szakszervezeti Bizottság

ESEMÉNYNAPTÁR

Április	4.	Hazánk felszabadulásának 15.évfordulója
"	8.	Széchényi István halála Döblingben. 1860.
"	11.	József Attila születésnapja. 1905.
"	14.	Majakovszkij halála. 1930.
"	21.	Mark Twain halála 1910.
"	22.	Kilencven éve született Lenin.

ANALITIKUS SZEMÉLYI LAP - OLVASÓTERV

Az 1960-as munkatervék majd mindegyikében szerepel az, hogy az olvasók kisebb-nagyobb körének olvasmányairól feljegyzéseket készítenek, személyi lapokat vezetnek. Néhány könyvtárban olvasótervek készítését is feladatuknak tekintik. A két feladat összekapcsolásának tervét azonban kevés helyen találhatjuk, pedig van már példa arra, hogy az olvasó egyéni fejlődését e két eszköz összekapcsolása és együttes alkalmazása sokkal inkább segíti, mint a külön-külön való kísérletezés.

Zárójelben jegyezzük meg, hogy teljesen tudatában vagyunk a jelenlegi személyzeti nehézségeknek és nem abból a célból írunk e kérdésről, mintha azt remélnénk, hogy széles körben volna lehetőség e kétségtelenül, hatásos módszerek alkalmazására. Csupán arra gondolunk, hogy a munkatervben vállalt feladatok legjobb megoldásához segítséget nyujtsunk. Több könyvtárvezető kollegával folytatott beszélgetés alapján azt a tapasztalatot vontuk le, hogy az "olvasóterv" és a "személyi lap" elnevezések alatt nem ugyanazt értjük valamennyien. Ez nem csak a mi problémánk, mert pld. a békéscsabai tapasztalatok szerint ott "olvasóterv" alatt egy személynek, több könyvre szóló, egy alkalommal történő előjegyzését értik. A személyi lap vezetését hosszú ideig leszűkítettük az olvasó által kivitt könyvek mechanikus feljegyzésére, ami önmagában nem szolgálhatta a magasabb színvonalu olvasószolgálati munkát. Ennek következtében hagyták abba sok helyen a már megkezdett személyi lapok vezetését, hiszen a kölcsönzések alkalmával nem hasznosították, s arra valóban kevés lehetőségünk van, hogy csak a reprezentatív statisztika érdekében ilyen munkaigényes feladatot vállaljunk.

Kevesebbet, de jobban elve alapján az analitikus személyi lap és az olvasóterv készítésére javasoljuk:

- 1./ válasszák ki minden könyvtárban gondosan azokat az olvasókat, akikkel az egyéni foglalkozás elmélyültebb formáinak alkalmazását szükségesnek és érdemesnek látják. E kiválasztásnak egyik módja személyi lap vezetésének megkezdése. A nyomtatvány-raktárban kapható személyi lap "lakás", "foglalkozás", "név" rovatának kitöltése mellett a "kor" feltüntetése is szükséges. A "lejárat", a "szerző - cím" rovat felhasználása után következő három rovat helyére azokat a megjegyzéseket kell írni, amelyek jelzik a kölcsönzés közben kialakult véleményt. E feljegyzéseknek igen nagy jelentőségük van. Ezekből derül ki, hogy az olvasó a kivitt könyvet kérte-e, vagy a könyvtáros javasolta; itt kell feltüntetni, hogy a visszahozott könyv tetszett-e,

érdekelte-e az olvasót, vagy nem; ide írhatók fel azok a személyes természetű megjegyzések is, amelyek a könyvtárost segítik az olvasó jobb megismerésében. Ezek a feljegyzések különböztetik meg az analitikus személyi lapot, a - csupán a nyilvántartást szolgáló - személyi laptól. Ha a regisztráláson túl akarunk jutni és érdemben akarunk akárcsak az olvasók kis részével is foglalkozni, ezek a feljegyzések véleményünk szerint nem nélkülözhetők. Természetesen lehetséges e feljegyzések készítésének bármilyen más módja is, azonban az eddigi nem túl sok gyakorlat e módszert látszik igazolni.

A személyi lap raktározása történhet az olvasó tasakjában. Ez azzal az előnnyel jár, hogy ha a munka engedi - menetközben - /kölcsonzés közben/ is feljegyzés készíthető. Megőrizhetjük a személyi lapot az olvasók névszerinti betűrendjében, vagy az olvasók száma szerint külön dobozban is. Ebben az esetben a tasakon feltűnően jelezni kell, hogy az olvasónak személyi lapja van. E módszerrel a személyi lap bármikor tanulmányozható, nem kell a tasakok között keresgélni, a szükséges bejegyzések pedig a statisztika készítésekor, tehát a kölcsonzés napján elvégezhetők.

2./ Néhány kölcsonzés után a személyi lap lényegében tükrözheti az olvasó érdeklődési körét, ennek elmélyültebb tanulmányozására az olvasónak véleménykutató kérdőív is kiadható. A 23 fő- és igen sok részletkérdést tartalmazó kérdőív alkalmas arra, hogy ha a kitöltés célját helyesen magyarázták meg az olvasónak és az olvasó a kérdőívet lelkiismeretesen tölti ki - részletes képet kapjunk az olvasó igényéről, érdeklődési köréről, az őt ért kulturális hatásokról, szabad idejének felhasználásáról, stb. /E kérdőívekből néhány példány még rendelkezésünkre áll és szükség esetén újra is nyomhatjuk./ A véleménykutató kérdőív és a személyi lap összes feljegyzéseinek figyelembevételével alapos egyéni beszélgetést helyes szervezni az olvasóval és a legkülönbözőbb segédeszközök, elsősorban az ajánló bibliográfiák igénybevételével kerülhet sor az olvasó-terv összeállítására. Ez a munka lehet az olvasó feladata, s csak a kész jegyzéket kell szükség szerint módosítani, esetleg sorrendi változtatásokat javasolni. A 26.számú könyvtárban 15-18 éves ipari-tanulóknak a maguk összeállította tervein például alig kellett a könyvtárosoknak változtatnia.

3./ A munka harmadik fázisa: az olvasótervek figyelemmel kísérése és a könyvek biztosítása, lehetőleg a kívánt sorrendben. A fenti módszerrel készült olvasóterv nem növeli az előjegyzett könyvek számát és az ebből fakadó feszültséget. Olvasótervet ugyanis elsősorban az általános műveltség fokozása érdekében - lényegében a középiskola nyújtotta ismeretek elsajátításáért - készítünk a VIII. ált. iskolát végzett, tovább nem tanuló olvasóinknak /fiatal munkásoknak, ipari tanulóknak/.

Mindez csak javaslat azok számára, akik az olvasóterv készítését, illetőleg a személyi lap vezetését az éves munkatervükben megtervezték - abban a reményben, hogy ezek figyelembevételével még inkább elérik a maguk számára világos célt: az olvasók igazi szolgálatát.

Dobos Piroska

x x x x

SZAKOKTATÁSUNK KERETÉBEN 1960. február 6-tól március 5-ig megtartott előadások és konferenciák:

- Február 13. Magyarország földtani kialakulása.
Előadó: Dr. Kriván Pál.
- Február 13. Szeminárium az MSzMP VII. Kongresszusa anyagából. Szemináriumvezető: Dobos Piroska.
- Február 18. Dialektikus és történelmi materializmus. Az MSzMP kulturpolitikai irányelvei. /I.csoport./ Konferencia vezető Tolnai György.
- Február 24. A mai olasz irodalom. Előadó: Rónai Mihály András
- Február 25. Dialektikus és történelmi materializmus. Az MSzMP kulturpolitikai irányelvei./II.csoport./ Konferencia vezető Tolnai Gy.
- Február 27. Magyarország hasznosítható ásványi nyersanyagai.
Előadók: Dr. Morvai Gusztáv
Dr. Varju Gyula
- Március 5. Lukács György esztétikai munkássága és a Lukácsot illető bírálatok. Révai József esztétikai munkássága; a nagy magyar líra marxista, leninista értékelése.
Előadó: Forgács László.

⁺ A kétéves levelező tanfolyamon résztvevőknek.

FELAJÁNLÁSOK

HAZÁNK FELSZABADULÁSÁNAK 15. ÉVFORDULÓJÁRA.

- 1./ A könyvtár raktárhelységében cca. 150 db. könyv, főleg szépirodalom van, amelyeknek 1-2 lapja hiányzik. E hiányzó lapok mielőbbi pótlása lesz egyik feladatunk.
- 2./ Történelmi katalógust készítünk április 4-ig bezárólag.
- 3./ A magyar irodalom tematikus katalógusának készítése már folyamatban van.
- 4./ Kettős könyvkártyával figyeljük a felszabadulással kapcsolatos egyes könyveket, amelyeket külön polcon helyezünk el.
- 5./ Érdekesnek ígérkezik a VII.kerület pedagógusainak találkozója könyvtárunk vezetőjével.
- 6./ A könyvtár egyik fali tárlóján egész évben a felszabadulás eseményeinek fontosabb mozzanataival foglalkozunk.
- 7./ Bevezetjük a rendszeres tájékoztató munkát, amelyről reference-naplót vezetünk.
- 8./ A havonta szokásos "Író-Olvásó Találkozót" ünnepséggel vezetjük be.

2.sz.könyvtár dolgozó

X

A 3.sz. kerületi könyvtár dolgozó felajánlják, hogy a vonatkozó anyagot külön polcon tartjuk és fokozott gond-
dal ajánljuk. Nagyszabású kiállítást készítünk. Két ifju-
sági ankétot tartunk, az egyiket a hadtörténelmi események-
ről, a másikat az elmúlt 15 év kiemelkedő szovjet ifjusá-
gi irodalmi művekről, amelyeket előzőleg fokozottabban ol-
vastatunk. Segítünk az uttörőmozgalom nyomolvasóinak az a-
datgyűjtésben.

X

Felajánlom, hogy a KISz-szel együttműködve, segítsé-
get nyújtok a középiskolai tanulóknak a József Attila ol-
vasómozgalom megismerésében, könyvek összeállításában ott,
ahol az iskolában erre nem fektetnek kellő súlyt.

Almásy Ilona

Nagyszabásu olvasóértekezletet szervezek.

Simon Lászlóné

Április 4-ig elkészitem a képes könyvpropaganda albumot.

Zsiga Józsefné

Vállalom, hogy a személyi és technikai akadályok miatt elmaradt 500 db. katalóguscédula 60 százalékát április 4-re - a napi munkámon kívül - elkészitem.

Tátrai Tiborné

A pedagógusok fontos munkájának segítésére elkészitem a könyvtárunkban található - folyóiratok jegyzékét és írógéppel való sokszorosítás után eljuttatom a kerület közép és általános iskoláiba. Határidő: 1960. március 31.

Kurucz Lajosné

32.sz.könyvtár

X

- 1./ A kerületi Tanács Végrehajtóbizottságának legutóbbi ülésén vállaltuk, hogy május 12-ig 200-200 kötetes könyvállomást létesítünk a helyi "Dózsa" és "Kossuth" termelőszövetkezetekben. Ezt a vállalatot április 4-re előrehozzuk, gondoskodva arról, hogy a két tsz.-könyvállomás legnagyobb részt új anyaggal, szakszerű rendben, katalógussal is felszerelve, a könyvállomáskezelő alapos kioktatásával és folyamatos instruálásával kezdje meg működését. A könyvállomás-avatásokat ünnepélyes keretben, rövid műsoros rendezvényvel tesszük emlékeztetessé.
- 2./ Március hónapban Deák Dénes elvtárssal, a rakoscsabai 40.sz. kerületi könyvtár vezetőjével közösen két napon át patronáló-munkát végzünk a kerület legjelentősebb ipari üzemének: az Egyesült Vegyiművek szakszervezeti és műszaki könyvtárában. Ennek során elemzően feltárjuk a könyvtárak jelenlegi állapotát és tevékenyen közreműködünk azok rendbehozatalában, majd folyamatosan szerzeményezésükben, stb.
- 3./ A kerület általános iskoláiból 10 osztályt kollektív könyvtárlátogatásra meghívunk és ennek eredményeként április 4-ig legalább 100 új gyermekolvasót szervezünk be.
- 4./ A kétszer eredménytelenül felszólított késedelmes olvasók közül - a perlés előtt - 25-öt lakásán meglátogatunk, visszaszerezve tőlük könyveinket, behajtva a késedelmi díjakat, esetleg a térítések összegét.

36.sz.könyvtár

Tekintettel arra, hogy a Duplumban sok restancia van, a duplumcsoport az alant felsorolt felajánlásokat tetsző munkaidő után:

C s ö p p ü s Béla az I.raktárban 500 db. könyvnek elrakása.

R u b i n y i György a hálózati duplum-raktárban 500 db. könyvnek elrakása.

S a r k a d y Mária a rajzok 12 csoportjának válogatása és 6 helyre való visszaszállítása.

Csoport felajánlás a 40.sz. fiókkönyvtár jegyzékének elkészítése 3 pld. kb. 500 db. könyvről.

X

Z a l a i, K a l m á r és B á l i n t február 27-ig bezárólag összeállítanak egy ETO-sémát a Budapesti Pártbizottság létesítendő archivuma számára és ezt leépítik ugyanezen időpontra.

Ezen felül egész évben ellátják az archivum leendő kezelőjét szakmai tanácsokkal. Zalai febr. 27-re összeállítja az archivum számára szükségesnek talált kézikönyvek jegyzékét. Mindezt úgy végzik el, hogy amennyi munkaidőt fordítanak rá, ugyanannyit hoznak be.

X X X

A TANÁCSKÖZTÁRSASÁG 41. ÉVFORDULÓJA.

Március közepe - április eleje a történelmi jelentőségű évfordulók periódusa. Március 15 a 48-as forradalomé, március 18 az ujkor egyik legnagyobb eseményének, a Párisi Kommunének, március 21 a Magyar Tanácsköztársaságnak és évfordulója.

Számunkra a március 21-re való emlékezés nem az elmúlt évi "kerek évforduló"-hoz kötött. Mindig büszkén emlékezünk arra, hogy kicsiny nemzet létünkre 1919-ben a hatalmas Oroszország után volt merszünk és erőnk a szocialista forradalom útjára lépni, utat mutatni s ezzel az emberiség történetének legújabb fejezetébe eltörölhetetlenül beírtuk nevünket.

Ebben az évben a felszabadulási ünnepek miatt kissé háttérbe szorul a Tanácsköztársaság évfordulója, de azért most is van igény, érdeklődés: pedagógusok és diákok, 1919 egyes kérdéseivel foglalkozó kutatók most is keresnek könyvtárainkban anyagot.

Éppen ezért az évforduló alkalmából hasznosnak és szükségesnek tartjuk, hogy felhívjuk a kollegák figyelmét: a Tanácsköztársaság 40. évfordulója óta valóságos kis könyvtárt kitevő komoly anyag, 1919 egyes kérdéseivel foglalkozó monográfiák, forráskiadványok tömege jelent meg. Közülük külön kell kiemelnünk a Párttörténeti Intézet által közrebo- csájtott két hatalmas kötetet /mely csak a napokban került forgalomba/, a "Válogatott dokumentumok a magyar munkásmoz- galom történetéből" című kiadvány, mely a Tanácsköztársaság történetének nagyszabású inventáriuma.

A könyvtárosoknak ebben az évben és a következőkben lényegesen könnyebb, egyszerűbb a feladatuk, amikor kisebb- nagyobb tanulmányokhoz, dolgozatokhoz, kiállításokhoz, elő- adásokhoz stb. anyagot kell adniuk.

- e.

- . -

A NEMZETKÖZI NŐNAP

50-ik évfordulója alkalmából március 5-én reggel gyűlést tartottunk központunkban. Vasvári István elvtárs méltatta a félévszázados nőnap jelentőségét, utána Kertész Pál elv- társ kiosztotta mozgalmi munkájukért kitüntetett nődolgo- zóink között a párt és szakszervezet könyvjutalmait és diszokleveleit.

Ugyancsak március 5-én nyílt meg központunkban a nemzetközi nőmozgalmi plakát- és könyvkiállítás.

Március 8-án könyvtárunk minden nődolgozóját felkereste egy-egy férfikollega és hóvirággal köszöntötte.

X - X

SZERELEM, HÁZASSÁG, CSALÁD

cimmal jelent meg legújabb ajánló bibliográfiánk. A biblio- gráfia válogatást ad a világirodalom regényeiből, amelyek a cimben jelzett témát jellemző módon tárják fel. Az össze- állítás Polgár Erzsébet munkája. A lektorálást és az átdol- gozást Szalai György és Tiszay Andor végezték. Bevezetőt irt Tiszay Andor. A bibliográfia százegynehány könyv rövid ismertetését tartalmazza.

Most nem térünk ki a bibliográfia elemzésére, mert a következő számban új bibliográfiai sorozatunkról részletes birálatot szeretnénk közreadni.

AZ IGAZGATÓSÁGI TANÁCS február 18-i ülésének napi-
rendjén információk szerepeltek. Révész Ferenc intézetvezető
bejelentette, hogy a 01-es rovaton 16 főnyi létszámemelést
kaptunk. Ezzel szemben a 02-es rovatunkat 600 ezerről 400 e-
zer forintra csökkentették. Ez feszültséget okoz, mert fél-
napos munkaerőinket a 02-esből fizettük. Ezzel kapcsolatban
Tyroler Gyula intézetvezető-helyettes figyelmeztette a ke-
rületi könyvtárak vezetőit, hogy a kerületi könyvtárak osz-
tályának a megkérdezése nélkül a 02-es rovat terhére semmi-
féle rendelést ne adjanak.

- Április 4-i előkészületeink biztatóak - folytat-
ta a tájékoztatót Révész elvtárs. - Ha a nyomdákkal nem lesz
fennakadás, idejében megjelenik a "Budapest szocialista fej-
lődése 1945-59" c. bibliográfiánk, a fakszimilé anyag, a
könyvjelző, és kb. 60-65 vonatkozó művet összefoglaló anno-
tált ajánló katalógus. Sok jó, egészséges ötlet van a kerü-
leti könyvtárak első negyedévi tervében. Jelentős munkát ad
a kerületi tanácsok támogatása is az április 4-i ünnepségek-
kel kapcsolatban. Két-éves tervünket átdolgoztuk, könyv-
tári munkák szerint csoportosítottuk, sorrendbe fogtuk, és
tényleges erőnkhez mértén csökkentettük. Szó esett a fegyve-
lemről, munka és pénzügyi vonalon, a fokozott könyvvédelem
érdekében a kölcsönzőből távozó könyveit ellenőrizzük.
Készül a könyvtári utmutatónk, kezelési szabályzatunk, az
OSzK Módszertani Osztályán van. Összeültünk tanácskozni a
könyvkiadók propagandistáival. Megígérték, hogy előadókkal,
írókkal segítenek, szerzeményezési bizottságunkat tájékozt-
tatják. Tőlünk bibliográfiáinkat kérik, kívánságlistáinkat
a régebben megjelent és elfogyott könyvek újabb kiadásaira
vonatkozólag és szeretnék problematikus kézírataik lektorá-
lásához könyvtárosaink segítségét igénybe venni. Középfoku
szakmai oktatásunk négy ösztöndíjas tanulója és 41 levelező
résztvevője február, illetve március végén vizsgázik.
Tervet dolgoztunk ki kerületi könyvtárhálózatunk további
fejlesztésére, amelyet eljuttattunk a Fővárosi Tanácshoz.
Könyvbeszerzési keretünk 2,500.000 Ft. a tavalyi 2,150.000-
el szemben. Sallai István vezetésével bizottság fogja tanul-
mányozni ismeretterjesztő könyvanyagunk forgalmát és kellő
kihasználását. Kötelezni fogjuk dolgozóinkat, hogy a szom-
bati tanulónapokon tanulmányozzák bibliográfiáinkat.
Révész Ferenc elvtárs sokrétű beszámolójához többen és
többször is hozzászóltak, időrendben: Becskiné, Sugárné,
Dobos Piroska, Luxné, Egeresi, Tiszay, Marót és Pataki.

x x x

Az Országos Műszaki Könyvtár h ir ad ó j á b a n olvastuk, de mi is
valljuk: "Aki három oldalon írja meg, amit egy oldalon is
el lehetne mondani, az egyéb aljasságra is képes". /Garduc-
ci/

PÁRTHIREK

Pártszervezetünk február 25-én nyilvános pártnapot szervezett. Előadóként Szegedi Ander elvtárs a Bp.-i P.B. alosztály vezetője jött el könyvtárunkba. A pártnap kezdete előtt Szegedi elvtárs megnézte a könyvtár különböző osztályait, ahol elbeszélgetett az ott dolgozó könyvtárosokkal.

A pártnap anyaga a VII. kongresszus volt. Szegedi elvtárs mint a kongresszus egyik küldötte összefoglaló képet adott a hallgatónak a kongresszusról, különösen annak gazdasági vonatkozású kérdéseiről.

x

MEGJELENT A SZOVJETUNIÓ KOMMUNISTA PÁRTJA TÖRTÉNETÉNEK UJ TANKÖNYVE. Kifejti a leninizmus legfontosabb problémáit, megemlíti mind azt az utat, amivel a párt napjainkig gazdagította a marxista-leninista elméletet. Részletesen megvilágítja Lenin tevékenységét a történelmi valóságnak megfelelően. Megmutatja a néptömegek szerepét a harc különböző szakaszaiban, a tömegek, az osztály, a párt, a vezetők kölcsönös viszonyát. Határozottan szembeszáll a marxizmus-leninizmus szellemétől idegen személyi kultusszal, nem tagadva ugyanakkor az egyéniség szerepét a történelemben. A párt által elért sikerekhez vezető ut nem volt töretlen diadalmenet. A szerzők arra törekedtek, hogy objektíven megmutassák a nehézségek leküzdésének, a tapasztalatok gyűjtésének, a fogyatékoságok és hibák kijavításának, az opportunisták, a dogmatikusok és a doktrinerek elleni harcnak ezt a nehéz utját. Objektíven világítja meg a mű Sztálin történelmi szerepét, aki mint a KB. főtitkára a párt és a Szovjetállam más vezetőivel együtt aktív harcot folytatott Lenin tanításának megvalósításáért. Sztálinnak nagy érdemei voltak a Szovjetunióban végbement nagy szocialista átalakítás végrehajtásában a világ kommunista és felszabadító mozgalmanak fejlesztésében. Az új párttörténet rámutat ugyanakkor azokra a hibákra is, amelyeket Sztálin elkövetett, különösen életének utolsó éveiben. A személyi kultusz pártkritikájának lényege az volt, hangsúlyozza a könyv, hogy kiküszöbölje a kultuszkáros következményeit, s ezzel erősítse a szocializmus pozícióit. A tankönyv megmutatja, hogy a párt hogyan dolgozta ki fejlődésének minden egyes szakaszán a maga stratégiáját és taktikáját, hogyan mozgósította ennek alapján a tömegeket.

Az SZKP történetéről szóló könyv, amely ugyszólván napjainkig világítja meg a párt több mint félszázados tapasztalatait a legkülönbözőbb viszonyok között, ideológiai fegyver lesz a békéért, a demokráciáért és a b

szocializmusért vívott harcban. Elengedhetetlenül szükséges, hogy ezt az alapvetően fontos művet a könyvtárosok tanulmányozzák, ismerjék.

X.X

KISZ HIREK

Március 15-én a KISz ünnepséget rendezett központunkban.

X

MÜSORRAL EGYBEKÖTÖTT BÁLT rendez a KISz - a Szakszervezet és - az MSzBT április 3-án, vasárnap este 20 órai kezdettel központunkban hazánk felszabadulásának 15. évfordulója tiszteletére.

Lesz tánc, tombola, meglepetés, büfé. A zenét az Orvostud. Egyetem tánczenekara szolgáltatja. Meghívók a bálbizottságnál és a szakszervezeti bizalmiaknál kaphatók.

X.X

MSzBT HIREI

Budapest felszabadulása 15. évfordulóján intézetünk ünnepi röpgyűlést tartott, melyen Bornemissza Lászlóné, a MSzBT vezetőség tagja tartalmas beszédben emlékezett meg Budapest felszabadulásáról. A röpgyűlés hangulatát emelte a 9.sz.kerületi könyvtár fiatal olvasójának - Jelfy Ákos, a Vörösmarty gimnázium tanulója - szavalata. Jurij Gajda: Szovjet katona sirja c. versét mondta el.

X

A "Szovjet film ünnepe" alkalmával könyvtárunk több dolgozója megtekintette "A béke első napja" c. lírai szovjet filmalkotást. Ez a film, bár a történet a fiatal parlamentarista és az ápolónő szerelmét adja - mégsem az egyes ember, hanem az emberek béke- és életszeretét sugározza. Kulidzsanov, a sokunk számára emlékezetes kitűnő "Múló évek" c. film rendezője ebben a filmben is megtalálta azt a művészi vonalat, mely az utóbbi évek szovjet filmművészetének felfelé ívelő kiemelkedő alkotásait jellemzi.

/A negyvenegyedik, Szállnak a darvak, Emberi sors./
Szép film, maradandó élmény "A béke első napja",
érdemes megtekinteni!

x x x

SAKKSZIMULTÁN A SZAKSZERVEZETBEN

Február 17-én, szerdán a Szakszervezet Puskin utcai székházában Szabó, Bancza és Portisch nagymesterek 30-30 fővel szimultánoztak. Az érdeklődés olyan nagyméretű volt, hogy jelentkezési sorrendben ültették le a résztvevő 90 játékost. Sokan kénytelenek voltak beérni a kibiceléssel. Könyvtárunkból Pataki, Szász és Trink elvtársak vettek részt a szimultánon. Mindhárman Bancza nagymesterrel kerültek szembe. Közülük Szász Károly döntetlent ért el. A nagymesterek elég nehéz ellenfeleket kaptak, s bár játszmáik túlnyomó többségét megnyerték, legtöbb esetben csak többórás küzdelem után dőlt el a játszmák sorsa.

A jól sikerült szimultánt - mely hozzájárult a sakk népszerűsítéséhez - Fekete András szervezte.

Biró György

- . -

FEBRUÁR 18-25-én a Kerületi Könyvtárak Osztályának munkatársai a hozzájuk tartozó könyvtár-vezetőkkel megbeszélést tartottak. A megbeszélés során az 1959. évi tervek teljesítésének, az évi jelentések s az 1960. évi tervek értékelésére került sor. Ennek kapcsán jónéhány értékes tapasztalat, módszer megvitatására is alkalom adódott. A könyvtárvezetők és a kerületi könyvtárak osztályának munkatársai nagyon hasznosnak találták a megbeszéléseket s alkalmasnak arra, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz és közvetlenebb kapcsolat alakuljon ki a kerületi könyvtárak osztályával is.

o . o

TUDOMÁNY ÉS VALLÁS

/Hozzászólás/

Abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy Sikolyánének a februári Híradóban megjelent szubjektív gondolatait máris konkrét adalékokkal támaszthatjuk alá.

Előadássorozatunk keretében "Tudomány és vallás" címen előadást rendeztünk. Az előadást nem várt érdeklődés fogadta. 80 főnyi közönség - ebből 50 pedagógus - vett részt az előadáson. Sajnos a TIT által küldött előadó alacsony színvonalu előadása nem nyújtott sokat a hallgatóságnak. Abból a tényből kiindulva, hogy a XII. kerületben egy ilyen jellegű téma ennyi embert mozgatott meg, arra késztetett bennünket, hogy ezt az érdeklődést a könyvtári propaganda más eszközeivel is kihasználjuk.

Ugyanilyen címmel kiállítást rendeztünk a könyvtárban. A kiállítás összeállításánál arra ügyeltünk, hogy lehetőleg színes és vonzó legyen. A csekélyszámu 200-as szak anyagán kívül minden olyan szépirodalmi és filozófiai könyvet összegyűjtöttünk, ami valamilyen formában a vallás vagy az egyház kérdéseivel foglalkozik. Még így sem vártunk nagy sikert. A kiállítást kísérletnek szántuk. És ekkor meglepő dolog történt. Olvasóink egy hónap alatt 33 antiklerikális könyvet kölcsönöztek ki az alábbi felsorolás szerint:

Kautsky: A kereszténység eredete	2	alkalommal
Feuerbach: Valláskritikai írások	1	"
Holbach: A leleplezett kereszténység	1	"
Sejmann: Fejezetek a pápaság történetéből	3	"
Sejmann: A Vatikán a II. világháboruban	2	"
Nyikolszkij: A vallás keletkezése	2	"
Levreckij: A Vatikán	1	"
Ady: Fekete lobogó	3	"
Diderot: Az apáca	2	"
Korai materialisták	2	"
Galan: En és a pápa	2	"
A sötétség trónállói	1	"
Voltaire: Candide	2	"
Giordano Bruno és az inquisitio	1	"
Giordano Bruno: Válogatott dialógusai	1	"
Álszentek cselekedetei	2	"
Martinovics: Filozófiai írások	1	"
A klerikális reakció a Horthy fasizmus támasza	1	"
Giordano Bruno: Galilei, Campanella	2	"
Haeckel: Van-e élet a halál után?	1	"
Diderot: Válogatott filozófiai művei	1	"

A számok önmagukért beszélnek. Ismét beigazolódott, a könyvtáron mulik, hogy állományának bármely "elfekvő", de a nevelés szempontjából fontos anyagát, annak feltárásával, minden erőszakos ajánlás nélkül eljuttassa az

olvasóhoz. Ezek a könyvek pusztán azzal hatottak, hogy olvasóink tudomást szereztek arról, hogy ilyen könyvek egyáltalán léteznek könyvtárunkban. A könyvtárosok azonban csak a rendelkezésükre álló anyaggal dolgozhatnak. Kevés a használható antiklerikális irodalom. Könyvkiadásunk feladata, hogy színvonalas, modern kiadványokkal segítse a materialista gondolkodás helyes kialakítását.

Tóth Endréné
38.sz.ker.könyvtár

X X X

TÜZRENDESZETI TUDNIVALÓK

A kerületi könyvtárak központi kezelésbevétele után az érvényben lévő tűzrendészeti jogszabályok és rendeletek értelmében intézkedtünk a könyvtárak tűzvédelméről. Minden kerületi könyvtárban tűzrendészeti felelőst jelöltettünk ki a könyvtárvezetőkkel. Ahol nem volt kézi tűzoltókészülék, vagy volt ugyan, de nem elegendő mennyiségben, ott gondoskodtunk a megfelelő mennyiségű kézi tűzoltókészülékek beszerzéséről és felszereléséről. Tűzrendészeti házirendet készítettünk, mely tartalmazza a könyvtárak legfontosabb tűzrendészeti tudnivalóit és azokat a könyvtárakban kifüggesztettük. Azokban a könyvtárakban, amelyekben az elektromos berendezés nem szabványszerűen volt szerelve vagy központi áramtalanító nem volt, ott az elektromos berendezést szabványszerűen szereltettük át és egyidejűleg - ha ilyen nem volt - központi áramtalanító kapcsolót szereltettünk fel. Több könyvtárban kicseréltettük a bádogból készült koromszedő ajtókat, betonajtókkal. A kályhákhoz közel lévő berendezési tárgyakra azbesztlemezt szereltettünk, a vaskályhák csöveit pedig tartó-bilincsekkel erősítettük meg. A tűzrendészeti ellenőrzések bejegyzésére naplókat fektettünk fel, illetve adtunk ki azon könyvtárak részére, ahol addig nem volt. "Dohányozni tilos" helyekre feliratokat függesztettünk ki. A tűzoltóság és mentők hívószámait tartalmazó plakátokat adtunk ki. Tűzoltókészülékek negyedévenkénti karbantartására a Tűzoltókészülékeket Karbantartó és Javító KTSz-el szerződést kötöttünk. A készülékek ellenőrzéséről nyilvántartást vezetünk és ahol hiányosságot tapasztalunk, azonnal közöljük a Karbantartó Szövetkezettel.

Mindez nem elegendő az esetleges tűz keletkezésének megelőzéséhez. Ezért minden dolgozónak kötelessége a tűzrendészeti házirendben lefektetett szabályok betartása, a tűz keletkezésének megelőzésével kapcsolatos óvintézkedések szemelőtt tartása.

A legfontosabb feladatok:

- 1./ A bejáratú ajtókat, kézítüzoltókészülékeket, belső közlekedési utakat, kijáratokat állandóan szabadon és használható állapotban kell tartani.
- 2./ A központi fűtőtestekre /radiátorokra/, kályhákra, vagy azok közvetlen közelébe éghető anyagot elhelyezni tilos.
- 3./ A napi munka befejezése után az elektromos berendezéseket áramtalanító főkapcsoló segítségével kell áramtalanítani.
- 4./ A helyiségekben lévő villamos berendezéseket és fogyasztókat csak méretezésüknek megfelelő mértékben szabad igénybevenni.
- 5./ Az elektromos berendezéseket állandóan szabadon kell tartani, azok közelében éghető anyagot tartani tilos.
- 6./ Dohányozni csak a kijelölt helyen szabad.
- 7./ A könyveket az arra a célra rendszeresített könyvvállványokon kell tárolni és raktározni.
- 8./ A tűzrendészeti házirendet jól látható helyen kell kifüggeszteni.
- 9./ A tűzveszélyes és egyéb hulladékot folyamatosan össze kell gyűjteni és naponta a napi munka befejezése után el kell távolítani és meg kell semmisíteni.
- 10./ A legkisebb tüzesetet is be kell jelenteni haladéktalanul az Állami Tüzoltóságnak a 05-ös távbeszélő hívószámon.
- 11./ A napi munka végeztével a helyiségekből való távozáskor a könyvtár egész területét tűzrendészeti szempontból felül kell vizsgálni és meg kell szüntetni minden olyan körülményt, amiből tűz keletkezhetik, vagy a tűz oltását akadályozná.
- 12./ A könyvtár új munkavállalóit munkába állításuk előtt tűzrendészeti oktatásban kell részesíteni.

Pótor Lajos

A szerkesztésért és kiadásért Révész Ferenc igazgató felel.
Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sokszorosítása.
Szerkeszti és kiadja a Propaganda Osztály.